

81-årige Carlo løser gåde fra oldtiden

AF: DAVID SKAANING , DAVSK@JFMEDIER.DK
Publiceret 08. juli 2019 kl. 13:42

1/5

Karl-Heinz "Carlo" Gloy demonstrerer, hvordan den mest moderne af oldtidens trædrejere bliver holdt i gang med snor og i dette tilfælde armkraft. Foto: Timo Battefeld

En erfaren snedker skulle der til for at løse gåden om en trædrejet æske om bord på Hjortspringbåden. Teknikken til at dreje træ kom dog først til Nordeuropa langt senere, så hvad er op og ned her? Det problem har Carlo Gloy løst med tre rekonstruktioner af oldtidens drejebænke.

Nordals: En lille, trædrejet æske fra Hjortspringbåden. Det er gåden, som får det til at klø i hovedbunden på arkæologer.

For hvordan kan en trædrejet æske allerede være om bord på et nordalsisk mosefund fra omkring år 350 f.v.t., når man hidtil har troet, at jernaldermennesker i Danmark og resten af Nordeuropa først begynder at dreje træ cirka 700 år efter?

- Det har taget mig næsten 40 år at samle puslespillet, og jeg har tænkt som en detektiv for at finde meningen med det hele, forklarer pensioneret møbelsnedker Karl-Heinz Gloy - også kaldt Carlo.

Løsningen står nu klar i Carlo Gloys selvbyggede langhus. I værkstedet har han snedkeret tre trædrejebænke ud fra de fund, der er gjort i området - særligt omkring Hedeby. Som erfaren snedker har han været i stand til at gennemskue, hvordan håndværkerne fra oldtiden har arbejdet med træet.

- Jeg er håndværker ud til fingerspidserne, og disse trædrejebænke er lavet med kærlighed til mit gamle håndværk, fortæller Carlo Gloy.

Æsken fra Hjortspringbåden var kilden til projektet. Her holder Carlo Gloy en kopi af æsken over rekonstruktionen fra samme tidsperiode. Hans teori er, at kelterne bragte denne type drejebænk til Nordeuropa omkring 350-400 år f.v.t. Foto: Timo Battefeld

Sensationel teori

Carlo Gloy er gennem det meste af livet blevet hyret til at rekonstruere fortidsfund for museer i Danmark og Tyskland. De genskabte trædrejebænke fortæller historien om 1500 års træproduktion i Hedeby. Han har skabt én før, under og efter Hjortspringbådens tid, og de er alle fuldt ud funktionelle.

En snedker ville kunne bruge dem til at genskabe de forskellige fund af skåle, drikkebægre og tallerkener af træ, som er fundet ved Hedeby. Det kan Carlo Gloy bekræfte ved at se på drejespor og udhulningsteknikken på de oldgamle beholdere.

- Den der er faktisk en sensation, siger Carlo Gloy og peger på drejebænken fra Hjortspringbådens tid.

Han har selv fundet frem til, at det keltiske jernalderfolk fra omkring år 400 f.v.t. må have haft kendt til trædrejerteknikken, og bragt den til Nordeuropa. Denne teori vinder medhør fra eksperter på området, for ellers ville æsken ikke kunne have været med på båden.

- Som det ser ud nu, er det den bedste forklaring, men på et eller andet tidspunkt kommer de jo nok på andre tanker, siger Carlo Gloy spøgefuldt.

Han har nu doneret drejebænkene til Hedebymuseet i Slesvig.

Carlo Gloy brugte sine erfaringer som snedker til at genskabe rekonstruktioner ned til den mindste detalje. Drejesporene på denne skål stemmer overens med flere tusind år gamle fund. Foto: Timo Battefeld
Foto: Timo Battefeld

Drejebænken med flitsbue er den tidligste drejebænk i menneskehedens historie. Den stammer fra de sydlige egne og blev blandt andet brugt i Ægypten omkring år 500 f.v.t. Foto: Timo Battefeld
Foto: Timo Battefeld

Hvordan skar oldtidens mennesker træet ud? Hvordan udhulede de det? Hvad var i det hele taget deres arbejdsproces? Det er de spørgsmål, som Carlo Gloy har givet et svar på med sine trædrejebænke. Foto: Timo Battefeld